

ADMINISTRATIYA ROMÂNIA

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONSABIL :
ALEXANDRU BUHA,
consilier orășnesc, președintele notarilor
și profesor școlii de notari.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR :
Dr. ALEXANDRU VASILIE
primnotarul orașului Lugoj.

Cuprinsul :

1) Apelul Uniunii Notarilor relativ la Căminul Notarilor. 2) Apelul Prezidiului relativ la abonarea revistei. 3) Procurarea imprimatelor. 4) Contribuiri la Căminul Notarilor și tipografia comunală 5) Cum s'ar realiza îmbunătățirile în întreaga țară ; de Virgil Ionescu Darzău.	6) S drile orfanale ; de un asesor orfanal. 7) Lipsă de încredere ; de Ioachim Sas. 8) Despre autonomia comunală ; de Ioachim Sas. 9) Despre legea recrutării ; de Ioachim Sas. 10) Ordonanțe. 11) Norme pentru încasarea contribuțiilor directe. 12) Soluțiuni și întrepreri administrative. 13) Publicațiuni.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ADRESA.

NOTARIATUL

p. u.

judetul :

ABONAMENTUL :

Pe 1 an . . . . . 200 Lei
Pe 1/2 an . . . . . 100 Lei

Apare în 1. și 15. a fiecărei luni.

MANUSCRISELE

să primească până în 10 și 25 a lunii
și nu se înapoiază.

TIPOGRAFIA LUDOVIC SZIKLAI, LUGOJ.

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONSABIL :

ALEXANDRU BUHA,
consilier orășnesc, președintele notarilor
și profesor școlii de notari.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR :

Dr. ALEXANDRU VASILIE
primnotarul orașului Lugoj.

Uniunea Generală a Notarilor Comunali și Cercuali din România.

Nr. 392/1924.

Domnule Primar și Notar!

Adunarea Uniunii Generale a Notarilor Comunali, ținută la 1 Noemvrie 1924 în Cluj a hotărât:

- 1) înființarea „Tipografiei Comunale“;
- 2) ridicarea unui „Cămin pentru copiii notarilor“;
- 3) pentru aceste scopuri să se ceară ajutorul comunelor noastre.

Tipografia Comunală are de scop prevederea comunelor cu imprimate bune, și eftine.

Căminul are menirea să înlesnească susținerea copiilor de notari comunali la studii.

Pentru Tipografia comunală se va emite 10.000 de acțiuni à 500 lei.

Am rugat consiliile comunale, să binevoiască a vota și prelimina cu ocazia stabilirii bugetului pe 1925 pentru Tipografie cel puțin 500 lei și pentru Căminul notarilor vre-o 500—1000 lei și a ne încunoștința despre rezultat.

Vă rugăm Domnule Primar în numele notarilor comunali din România, să binevoiți a sprijini și aproba hotărârile consiliilor comunale precum și bugetul astfel întocmit.

Binevoiți a ne încunoștința de rezultatul hotărârii și binevoiți a trimite și sumele votate „**Băncii Albina Lugoj**“.

Vă mulțumim pentru bunăvoința Dvoastră și Vă asigurăm, de deosebita stimă ce Vă păstrăm.

Lugoj la 15 Ianuarie 1925.

Alexandru Buha

președintele Uniunii Generale a Notarilor Comunali

Uniunea Generală a Notarilor Comunali și Cercuali din România.

Nr. 393/1924.

Domnule Primar și Notar!

Adunarea Uniunii Generale a Notarilor Comunali ținută la 1 Noemvrie 1924 în Cluj a ridicat abonamentul Revistei noastre „Administrația Română“ pe anul 1925 la 200 lei, ne mai putând exista cu abonamentul de până acum de 150 lei.

Revista noastră Vă apare regulat și în anul viitor de două ori pe lună, la 1 și 15 a fiecărei luni cu 16—24 pagini și este organul oficial al Uniunii Notarilor.

Această Revistă este subvenționată și de Ministerul de Interne, care cu ordinul Nr. 110.065/1923 a ordonat abonarea ei în sarcina comunelor.

Vă rugăm să binevoiți a lua în bugetul 1925 suma abonamentului de 200 lei de exemplar și a ne trimite banii la începutul anului.

Binevoiți a ne trimite și restul abonamentului știind, că în prezent comunele dispun de bani, iar noi în lipsa de mijloace nu mai putem susține revista fără bani.

Am trimis cererea Uniunii noastre către Consiliul comunal încă în luna trecută pentru a se vota un ajutor la înființarea „Tipografiei Comunale“ și pentru zidirea Căminului copiilor de notari.

Binevoiți a pertracta această cerere în ședința Consiliului cu ocazia stabilirii bugetului și a Vă îngriji, să fie rezolvată favorabil.

Ca rezultat Vă rugăm, să ne trimiteți hotărârile Consiliului, iar banii binevoiți a-i trimite:

- 1) pentru Revistă abonamentul pe 1925 cu 200 lei precum și restul Redacției „Administrația Română“ Lugoj (Primăria);
- 2) pentru Căminul notarilor „Bancii Albina“ Lugoj;
- 3) pentru Tipografia comunală „Bancii Centrale Cluj“.

Lugoj la 15 Ianuarie 1925.

Alexandru Buha
președintele Uniunii Generale a Notarilor Comunali

Uniunea Generală a Notarilor Comunali și Cercuali din România.

Nr. 430/1924.

Domnule Notar!

Din venitul net ce rezultă din imprimările necesare notariatului și comunei, are o însemnată parte și fondul copiilor săraci de notari. Conform hotărârii adunării Uniunii noastre, ținute în Cluj, la 1 Noembrie 1924 Vă rugăm, ca în interesul nostru și al fondului nostru, toate imprimările și registrele necesare pe anul 1925, să binevoiți a le comanda prin noi. Vă asigurăm, că se vor trimite imediat și în regulă.

Binevoiți a comanda tot prin noi dela tipografia noastră toate imprimările necesare pentru constatarea și perceperea taxelor comunale și anume:

- 1) Registrul matricol;
- 2) Cartea principală (rolul);
- 3) Registrul chitanțelor cu cotor;
- 1) Proces verbal de impunere;
- 5) Deciziunea a Consiliului comunal în urma apelului contra impunerii contrabiabilului;
- 6) Somațiunea cu dovadă către contribuabil;
- 7) Proces verbal cu dovadă despre sechestrare;
- 8) Publicațiune de vânzare.

Lugoj la 15 Ianuarie 1925.

Prezidiul.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CONTRIBUIRI

pentru Căminul copiilor de notari.			pentru Tipografia comunală.		
		Lei			Lei
Votat până la 15 Ian. 1925	...	253942	Votat până la 15 Ian. 1925	...	127700
Notariatul Marca	...	2000	Mănăstir	...	500
Notariatul Camarașul	...	1200	Medveș	...	500
Notariatul Căinelul de jos	...	2000	Moșnița	...	500
Mănăstir	...	500	Constanța	...	500
Medveș	...	500	Notariatul Crocna	...	500
Moșnița	...	500	Petroman	...	500
Constanța	...	500	Comunele județului Caraș-Severin	...	12500
Notariatul Crocna	...	1000	Bărsa	...	250
Notariatul Nimigia ungurească	...	500	Aldești	...	165
Petroman	...	1000	Voivodeni	...	85
Comunele județului Caraș-Severin	...	110000	Chevereșul-mare	...	500
Notariatul Cuceu	...	150	Dragina	...	500
Bărsa	...	500	Dopea	...	500
Aldești	...	330	Matcas	...	500
Voivodeni	...	170	Bogata Olteana	...	500
Chevereșul-mare	...	500	Rehău	...	500
Dragina	...	500	Balomir	...	500
Curtniusciu	...	2500	Notariatul Cristior	...	2000
Notariatul Balsa	...	600	Sângeorgiul-Săsesc	...	500
Dopca	...	500	Purcareni	...	500

Matxas	500	Ticușul-român	500
Bogata Olteana	500	Crihalma	500
Renău	500	Săliște	500
Balomir	1000	Pogaceana	500
Notariatul Cristior	2000	Borsa	500
Săngeorgiul-Săsesc	1000	Partoș	500
Purcareni	1000	Stamora-română	500
Ticușul român	500	Berini	500
Crihalma	500	Cerna	500
Săliște	500	Huedin	1000
Pogaceana	1000	Ighiu	500
Notariatul Bacia	3700		
Borșa	1000		
Notariatul Tașad	400		
Partoș	1000		
Micasasa	500		
Stamora română	1000		
Berini	1000		
Cerna	1000		
Huedin	1000		
Ighiu	500		
Total	403092	Total	155700

Cum s'ar realiza îmbunătățirile în întreaga țara.

Bugetele județelor, ca și ale comunelor cu alcătuirile cari le au și cari reprezintă adevărata situație a veniturilor și cheltuelilor acestor instituțiuni, ori cu câtă măiestrie, sau meșteșug și altele, ar fi alcătuite, nu vor putea niciodată reprezenta sumele ce-ar necesita, toate transformările și îmbunătățirile de făcut.

De aci, echilibrarea bugetului, e un adevărat gest de echilibristică județeană sau comună, sau mai bine zis, opiul, care să dă pacientului, pentru a-i alina durerile de care suferă.

Sub acest raport și din aceste cauze, starea economică, edilitară, sanitară sau culturală, a vechiului regat, față de provinciile voi alipite, e mult inferioară.

Casele locuitorilor, nefiind organizate și clădite după un anumit plan edilitar alcătuit de serviciile edile județene și comunele rurale sau orășenești, din lipsa de averi sau situații materiale bune, din partea locuitorilor, la un loc, au contribuit mult la aspectul oriental in-

ferior, pe care-l prezintă cele mai multe din orașele noastre, chiar capitale de județe; cele sătești însă, sunt în adevărată stare de primitivitate. Aspectul acestora, mai ales cele de munte din Moldova, e acel al primilor alcătuiți de case, pe care le-au cunoscut străbunii noștri cu prima lor alcătuire socială.

Drumurile comunale, afară de cele județene, tot din vechiul regat, nu sunt cu mult mai bune, de cât cele din Basarabia. Sunt practicabile în timpul verei, cât nu sunt ploile abundente ci puterea soarelui mare, pentru a usca umezeala.

Chiar clădirile autorităților prin comunele rurale din vechiul regat sunt în aceeași stare lamentabilă

Viața sătenilor, era veșnic la dispoziția factorilor distrugători — boli contagioase — care o secera după bunul lor plac, neavând posibilitatea, a fi combătute, toate aceste epidemii, cerând bani și iar bani, pentru înlăturare.

Cauza principală, e acea din începutul

ăcestui articol. Lipsa de venituri mai simțitoare, cu care să se poată întreține viața socială dela orașe și sate; lipsa de bogății naturale, cari să poată fi speculate de autoritățile proprietare și din veniturile cărora să se poată îmbunătăți, viața organici a țării, au fost greutățile de neinvins, pe care le-au suportat și le suportă și azi comunele urbane și rurale.

Pe dealtă parte, cum spuneam și în alte articole, statul, carea avea nevoie să se întreție, din veniturile comunelor și județelor, impunea plăți obligatorii pentru aceste autorități odată cu alcătuirea bugetelor, sub forma de subvenții cari, în unele locuri, ajungeau să absoarbă aproape 50% din venituri.

Jandarmeria, poliția, școala, serviciile sanitare, etc. toate erau susținute, din aceste subvenții, amăsurat susținute și acestea, dar care distingeau, prin aceste cote, bugetele comunelor, cari numai puteau face față imediatelor și urgentelor lor îmbunătățiri.

Când era vorba de contractul, cu împrumut de județe sau comune, forma, pentru obținut aceste împrumuturi, ca și greutățile de a le obține, puneau, adesea, județele sau comunele, în impasul de al mai contracta.

Când aceste situații erau pentru vechiul regat, e un miracol și ceea ce s'a obținut.

Trebuie să fi fost oameni cu multă dragoste de binele obștesc, ca și de gospodăria județelor și comunelor, pentruca din nimic și puțin să se fi realizat, tot ceea ce se poate vedea azi

Dacă aceaste condițiuni de viață, erau pentru vechiul regat, nu același lucru a fost pentru Ardeal și nici pentru Bucovina.

Basarabia, n'a realizat aceste îmbunătățiri, nu din lipsele de mai sus și nici din a bogățiilor, pe care le oferă județelor și comunelor, terenurile agricole, pădurele, locurile cu pești și papură, sau cultura pomilor sau viilor. În această regiune n'a înflorit, din cauza vitregiei stăpânirii ruse, care avea tot interesul să fie în întunericul cultural populația și să amorțească mai întâiu, ca mai apoi să și distrugă conștiința de neam, de origine. Au reușit să fie în înapoiere viața satelor și orașelor, n'au reușit, în schimb, să omoare conștiința originii lor.

Un rău, în această provincie, a fost compensat cu un bine.

Se va putea face mult și ușor, în viitor, de guvernanți și de conducătorii comunelor și județelor.

În Ardeal însă, alta, cu total alta, a fost condiția dezvoltării economice, edilitare, culturale și sanitare a comunelor rurale și urbane ca și ale județelor.

În această provincie, prea mult erau absorbiți guvernanții și conducătorii de dezvoltarea vieții sociale și a fost un bine, de cât să se intereseze de veleitățile de emancipare a poporului dominant numeric și cu drepturi reale etnice, a poporului român.

Mijloacele lor de desnaționalizare erau cu atâta artă duse și conduse de guvernele ce au succedat, în cât reușise să impue uitarea oficială a originii românilor, preocupându-se dezvoltarea de adus vieții omenesti, în genere.

De aceea, satele, în cele mai multe părți, sunt mai bine organizate, de cât orașele noastre. Lumina electrică, sau tramvaiul electric sau cu aburi, nu lipsește, după cum nu lipsește nici spitale frumoase și cu tot materialul spitalicesc.

Orașele, sunt orașe civilizate, aranjate și alcătuite după cele mai moderne planuri edilitare. Bogăția clădirilor, lărgimea stradelor, somptuosul localurilor oficiale, fac cea mai puternică și reală dovadă.

Căror factori se datorește această stare de îmbelșugare, în această provincie, fața de cea precară din vechiul regat?

Răspunsul, e ușor de dat. În Ardeal, existau așa numitele „aruncuri“, dări, ce se impuneau de consiliile orașenești și satești locuitorilor, pentru tot ce acestia, ar fi crezut necesar să facă, pentru dezvoltarea orașelor și satelor.

Și articolul XXI și XXII din 1886 ca și art. I din 1890, au capitole speciale în care vorbește de dreptul antistiilor comunale, de a impune locuitorilor, o anumită dare, care, să fie suportată de aceștia, fără murmure, pentru că știau că sunt bani, cari „cresc“ și nu se pierd.

Cu aceste dări, au răsărit toate edificiile, toate drumurile județene și comunale sau vici-

nale, lumina electrică, tramvaiele, spitalele confortabile etc. etc.

Ce ar fi dacă asemenea binecuvântate „biruri“ ar fi puse și pe capetele capilor de familie din vechiul regat?

Cu asemenea benevole împuneri, benevole pentru că erau admise de toți acolo în Transilvania, s'ar putea în scurt timp reimprospăta viața socială și de la noi, ajutându-se prin această sistemă, bugetele actuale ale comunelor și județelor se vor remedia rămânând exclusive realități ale vieții sociale, iar aruncu-

rile, vor fi colaboratoarele demnitarilor, pentru introdus frumosul și utilul.

Pentru moment, aceste aruncuri au fost desființate și în Ardeal.

Cei, ce sunt însuflețiți de binele propășirii neamului nostru, să mediteze asupra tuturor chestiunilor ce sunt spuse, sau scrise, pentru că toate acestea nu urmăresc de cât un scop: înălțarea neamului și țării noastre.

Virgil Ionescu Darzeu
Director Min. de Interne.

Sedriile orfanale.

Tutoratul de carieră (profesional).

Statul este un pom roditor, din a cărui fructe dulci trăește o lume întreagă; pagubă, că la rădăcină rod mii — de paraziți, cari slabesc și distrug pomul tot mereu — —.

Acești paraziți sunt în mare parte proletarii fără muncă, vagabonzii, copiii nelegiuți fără părinți și fără avere, minorii abandonati și aflați în diferite locuri.

Știm din statistica criminală, că numărul copiilor nelegiuți crește în proporție cu sporirea celor legiuți, și că între criminalii de profesiune copii ilegali ocupă locul prim. Proletarii, muncitorii de toate categoriile sunt asemenea copii nelegiuți. Servitoarele și servitorii în mare parte, precum și cei internați în diferite spitale, pentru boli sufletești (alienați) și trupești (sifilis, tucerculoză etc.) s'au născut din pat nelegiuit, cari nu cunosc cântecul obișnuit al mamelor, cari veghiază la leagănul copiilor cântându-le: „Puișor, puișor, dragul mami puișor“ !

Dacă luăm în considerare împrejurarea, că nefericiții acestia sunt mai toți însărcinați dela părinții lor cu însușirile sufletești și trupești, apoi este evident, că statul nostru, și societatea omenească, trebuie să ia măsuri grabnice pentru înlăturarea acestui rău, o primejdie de prima condițiune, în viața socială.

Problema aceasta socială însă numai așa se va putea tranșa cu succes, dacă acești nefericiți vor căpăta creșterea și educațiunea necesară, și le vom asigura existența în viitor.

În țara noastră sunt circa 40% copii nelegiuți, de cari nimenea nu se îngrijește astăzi; deși autoritățile tutelare dispun de toate mijloacele, cu ajutorul cărora se poate ameliora bunăstarea culturală și materială a copiilor nelegiuți.

Dacă autoritățile tutelare ar intenta procese în contra părinților naturali ai minorilor, pentru întreținerea acestora, în cazul acela la început s-ar vărsa o sumă frumoasă în casa tutelară, din care sumă am putea îmbrăca, crește și susține copiii, până ce ii vom putea plasa la diferite meserii industriale și comerciale.

Mai în toate statele civilizate s'a introdus în administrația tutelară așa numitul „Tutorat de carieră (profesional)“.

Sub acest tutorat înțelegem activitatea aceea tutelară, bazată pe cunoștințele teoretice și practice a le funcționarului chemat să apere și să promoveze pe linia întreagă interesele personale și materiale ale minorilor. Deosebirea între tutela particulară și cea profesională consistă în aceea, că până ce tutorul de carieră conduce afacerile minorilor în mod sistematic și practic, până atunci tutorul privat, întru cât minorul

dispune și de atare avere, nu-se gândește de fel la creșterea și educațiunea copilului, ci singur și numai interesele sale personale și materiale cad în cumpănă.

Tutoratul de carieră — precum vom vedea mai la vale — este rezultatul unui proces evoluționist, care stă în legătură strânsă cu viața culturală, și economică a țării noastre

Tutela de carieră este așa zicând, un nou născut modern pe terenul dreptului familiar și tutelar, care își are de scop: promovarea intereselor personale și materiale ale minorilor, reducând numărul acestora la un minimal.

Dacă părinții naturali vor să plătească pentru susținerea copiilor în urma măsurilor luate din partea autorităților tutelare, în cazul acela putem fi siguri despre aceea, că cei mai mulți părinți își vor reclama copii lor, plasați astăzi în Centrele pentru ocrotire, în casele copiilor găsiți în casele serace, în orfelinate etc. etc. ceea ce își va avea ca urmare nemijlocită, că institutele amintite se vor desărcina de cheltuielile considerabile împreună cu întreținerea copiilor. La fel se vor goli tot mereu și spitalele publice, cari astăzi numai pot suporta sarcina grea, ce-le apasă.

Este trist, că în țara noastră, numai în orașele mai însemnate, se află spitale, până ce în alte țări civilizate, nu există o comună mai însemnată, să nu dispună de spital pentru bolnavi și infirmi!

Toate îndreptările spre bine, și îmbunătățirile pe terenul pupilar are să le realizeze în viitorul cel mai apropiat „tutoratul de casieră (profesional)“, înființat în fiecare plasă la reședința administratorului de plasă și în orașele din țară.

Cu conducerea acestei autorități să se încredințeze cineva dintre avocații domiciliați în plasă, cari are o deosebită tragere de inimă și priceperea pentru ocrotirea copiilor, și care a dat dovezi neîndoelnice despre purtarea sa morală, și sunt oameni nepătați în privința caracterului politic și privat

Este un mare avantaj pentru stat, a încredința un avocat cu conducerea acestui institut, întâi, pentru că cruțăm spesele împreună cu aranjarea unui birou, și a doua, avem de a

aface cu un jurist practic, care cunoaște legile și judecătura din țară.

În orașele urbane să se încredințeze cu conducerea institutului tutorul orfanal.

Cercul de activitate al tutoratului de carieră se cuprinde în următoarele: Propunerile pentru numirea tutorilor și curatorilor speciali, controla lăsamântelor puse sub sechestru, substituirea tutorilor și curatorilor speciali — până la orânduirea lor din partea sedriei orfanale, substituirea rudeniilor, și în lipsa acestora exercitarea dreptului lor familiar, susține contactul necesar cu părinții și rudeniile minorilor, și cu tutorii autorizați, ține în evidență pe minorii tutelați, pe cei puși sub curatelă, și pe abandonăți, controlează procedura tutorilor și curatorilor speciali, și raportează sedriei orfanale despre rezultatul atins, întocmește socoțile tutorilor și curatorilor speciali. ține în evidență copiii nelegiuți, pe idioți și surdo-muții, se îngrijește de creșterea, educațiunea și întreținerea copiilor luați în evidență, controlează frecventarea și progresul minorilor în școală, face propuneri sedriei orfanale relativ la talentele deosebite ale minorilor pentru educațiunea lor mai înaltă, ori pentru plasarea lor la diferite meserii, controlează procedura și administrația averii a acelor tutori și curatorii speciali, cari nu sunt obligați a-și da seama despre administrarea averii minorilor. etc. etc

În lipsa unui organ de controlă toate aceste agende de mare importanță pentru minori și pentru cei puși sub curatelă, au rămas fără efect; pentru că notarul comunal însărcinat din cale afară cu agendele Administrației politice nici pe lângă cea mai bună voință nu este în stare să săvârșască munca uriașă împreună cu administrația tutelară; iar tutorii comunali, în mare parte oameni nepricepuți, sunt numai pupăză pe colacul minorilor. — —

* * *

Soarta copiilor nelegiuți — a bastarzilor — era în evul mediu o rușine nemai pomenită pentru neamul omenesc. Copii acestia erau cu totul lipsiți de drepturi cetățenești, nu aveau drept de moștenire nici după propria lor mamă naturală; în Austria, de pildă, erau eschiși din toate beneficiile statului, erau legați de stâlpul

rușinei, iar mama lor naturală pedepsită în mod simțitor — —.

Abia mai târziu — în Franța sub regimul codului Napoleonian, s'a legiferat sistemul de recunoaștere a copiilor ilegali din partea tatălui natural. S'a decretat prin lege, că copiii nelegiuiți sunt în drept a cere întreținerea lor de la genitorii cunoscuți

Este caracteristic, că în Franța nu era admisă „exceptio plusimum concumbentium“ ci numai în Rusia și Germania.

În Lipsca, de pildă, există institutul așa numit „Pfleg- und Jugendsorgeamt“ pentru copiii nelegiuiți de pe teritoriul orașului. Cu începere de la naștere, până la emanciparea de la școală, aparține institutului fiecare minor ilegal, irelevant, că unde se află: la mama lor, ori la altă persoană streină.

Tutorul legal al acestor minori este conducătorul institutului.

Este interesant a ști, că în Germania, în 20 de orașe, s'a introdus tutoratul de carieră

(profesional). Iată rezultatul: a) s'au pus sub tutelă legală 40 930 minori, b) sub tutelă de carieră 30.978, c) sub tutelă cumulativă 40.000, d) la institut 30 000, e) la reuniuni 8000

În Austria, de pildă, „Casele pentru copii aflați — abandonati“ sunt investite cu dreptul, a reclama în numele minorilor față de genitorii lor cunoscuți cheltuelile de întreținere, și a pune la cale procesele de paternitate în contra lor; ceea ce și-a avut apoi ca urmare, că în decurs de 4 ani a scăzut numărul copiilor la un minim, avându-se în vedere, că mulți dintre părinții naturali, fiind siliți să plătească taxele de întreținere pentru copiii plasați în institut, — mai bucuros au preferat reclamarea lor din institut, decât să plătească sume însemnate pentru ei.

În numărul viitor vom continua partea istorică a administrației tutelare din fosta Ungarie, adică, din părțile alipite către România-mare.

Un asesor orfanal.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

LIPSĂ DE ÎNCREDERE

În timpul din urmă s'au creat o sumedenie de oficii de control, de supraveghere etc., a căror chemare este, să călăuzească banul statului în vistieria acestuia.

Mă întreb, în rând cu ori-care funcționar; pentru-ce atâta centralizare, pentru-ce trebuie să plătească statul milioane agenților de control, până-când cinstea funcționarilor controlați e nepângărită și pentru-ce mai ține statul funcționari, atunci, când și arată fațăș neîncrederea în ei? Pentru-ce nu se trimit direct de la centru delegați de toată încrederea, cari să facă atât serviciul de percepatori, cât și de controlori?

Dacă notarii comunali, cari în urma pregătirii școlare și în urma încercărilor cotidiene au ajuns a-și câștiga și oare-care dibăcie; ar voi să mușamalizeze un venit de-al statului sau comunei, nu ar fi controlori, care ar fi în stare să-i de urmă, dacă nu l'ar favoriza și norocul pe lângă pregătire și experiență.

Notarii comunali s'au dovedit întotdeauna de elemente de ordine, cari ori-când au meritat deplină încredere, iar când a fost vorba de 1—2 cazuri de șovăieli, cei chemați au generalizat acele cazuri, așa, că astăzi, ori-cât de cinstit ai fi, trebuie să suferi urmele pecetei neîncrederei.

Notarii comunali nici-când nu au putut manipula singuri banii publici și nici astăzi, când sunt „perceptorii“ nu au la ei toate cheile lăzilor de bani; ori-ce încasare o fac laolaltă cu primarii (în unele părți și cu cassarii), deci controlul organelor financiare e nu nonsenz, când știut este, că administratorii de plasă au a face lunar control și inspectări de case la comune.

Lipsa de încredere dominează astăzi pretutindenea. Raportul, ori-cât de oficial, e tras în dubiu, subalternul, ori-cât de curat e suspect și urmărit pas cu pas de organe anume desig-nate spre acest scop.

Cu astfel de oficialitate înaintăm ca racul, căci funcționarul ori-cât de cinstit, văzându-se hărțuit de atâtea organe de control, sau și va părăsi oficiul, (văzând, că nu se încrede nimenia în el) sau va mai lăsa cinstea pentru alte timpuri pentru a nu fi bănuț înzădar.

Aș vrea să știu, câți notari „români“ au dat până în prezent dovadă, că nu sunt cinstiți și aș vrea să cunosc o neregulă constatată de

organele de control dela înființarea oficiilor lor, până în prezent pre-cum și isvorul acelor nereguli.

Ar fi vremea, ca să înțeleagă ori-cine, că educația funcționarilor cinstiți nu se face prin hărăeli continue și manifestări de neîncredere, ci chiar prin contrarul acestora, deci urmează a se alege, că sau avem funcționari adevărați, sau avem controlori.

I. S.
notar cercual.

Despre autonomia comunală. (Răspuns).

Sunt unii și sunt mulți aceia, cari nu numai cred, dar și susțin și susțin cu drept cuvânt, că autonomia comunală se știrbește prin faptul, că ori-ce funcționar comunal se numește dela centru și nu este ales de comună.

Comuna poate fi considerată autonomă — până atunci, până când i-se dă dreptul absolut de ași alege funcționarii și a se ocârmui singură în cadrele legilor și regulamentelor etc, însă îndată-ce statul și așază un organ al său în ea, pe care organ îl face răspunzător de comună, îndată s'a împetrișat autonomia comunală cu tutela administrativă

E fapt constat și condamnabil, că până-când autonomia comunală nu e limitată, elementele de valoare nu prea ajung la locul, ce ar merita, căci la țaran mai întâiu e interesul, (adecă fata cutărui sau cutărui locuitor, aldămașul etc.) nu prea caută după pregătire și destoinicie, ci mai mult după înfățișare și chiar în baza acestei triste constatări s'a inițiat la timpul său (relativ la notarii din Ardeal și Banat), ca aceștia să fie denumiți și nu aleși.

Că s'a vorbit de aceia, că autonomia comunală poate fi garantată și atunci, când șeful administrației comunale este numit de centru, — în care caz se spune franco înainte, că țe autonomie limitată — s'a presupus, — ceia-ce e fapt, — că autonomia vastă se garantează numai pe hârtie, pe-când în realitate ne vom bucura de aceiași centralizare, pe care am avut ocazie a o simți, îmbrăcată chiar în haina „autonomiei comunale“.

Că nu a progresat Vechiul Regat dela 1908 încoace, nu cearta pentru întâietate e vina, ci sunt de vină acele împrejurări, cari au provocat acea ceartă; autonomia comunală a fost prea largă, când s'a admis ca primarul, om cu interese personale în comună, să fie singur conducătorul comunei, (pentru ași putea arăta în dragă voie omnipotența față de aceia, cari i-au fost contrari la alegere și pentru ași putea sprijini rudeniile și prietenii pe întreagă durata mandatului său), — a fost prea strâmtă atunci, când jandarmului, care nu are nimica în legătură cu administrația comunală, i-s'au lungit mâinile pentru a se putea amesteca și el în viața comunală, pe-când statul a fost prea complotant atunci, când pe reprezentantul său l'a făcut servitorul primarului comunal sau mai bine-zis l'a legat butuc și apoi l'a aruncat pe furnicar.

Că jandarmul nu s'a lăsat subordonat autorităților administrative, a făcut și face aceasta din cauză, că nu e capace a se prețui (se închipuie mare, când se vede în uniformă și cu multe galoane pe umăr și când vede, că frâul i-e lăsat liber de frică, că nu se va mai reangaja), căci nu exisă un regulament, care să vorbească limpede despre raportul în care trebuie să fie jandarmul cu administrația și viceversa.

Domnule coleg din Oltenia Regatului! Atribuțiile unui notar nu se pot limita într'atâta, ca el să fie numai agentul puterii centrale în comună și să nu fie amestecat în bucătăria comunală, căci vezi; chiar aci e partea cea mai

frumoasă a vieții administrative, să fii primul factor responsabil de înaintarea comunei, (nu numai de administrarea generală a acesteia) ca astfel să se cunoască de pe înfățișarea comunei respective, că a avut (sau are) un conducător destoinic.

Dacă cei chemați nu ne știu prețui la moment, ne vor ști mai târziu, când se vor convinge, că propunerile făcute în cauză au fost clădite pe cunoaștere și nu pe patimi.

Ioachim Sas
not. cerc.

DESPRE SUBNOTARI.

Proiectul de reformă administrativă se mărginește a arăta, că în viitoarea viață administrativă vor fi în comune elemente manutoare de condeiu notarii și secretarii, ceia-ce ar corespunde notarilor și scriitorilor de astăzi, omițându-se cu totul numirea și purgatoriul de „subnotar“.

Purgatoriul de „subnotar“ e un ceva foarte esențial pentru viața administrativă, căci individul cu 1 an praxă și cu examenul de capacitate (după 10 luni școală) în rare cazuri va fi atât de perfect, ca de-odată să poată îmbrățișa cariera de notar și să poată merge pe calea spinoasă fără a se poticni.

Purgatoriul suscitât e merit să dea elementelor îmbuibate cu teorie directivele practi ei, pe cari unii le concep și după un an de praxă, iar alții după 2—3 și mai mulți

Individul absolvent al școlii de notari lăsat să plece direct în valurile administrației comunale, nu va fi capace să conducă barca încredințată lui, la limanul mântuirii și sau va rătăci, sau o va conduce la prabușire, deci are nevoie de un îndrumător dibaciu, care să'și arete cum se conduce și unde trebuie să ancoreze (debarce).

Cruțarea, ce se face prin casarea posturilor

de subnotarii nu va întrece cu mult și poate fi eventual mai mică decât pagubele, ce s'ar putea cauza prin conducere greșită.

Statutul Funcționarilor Publici prevede și pentru notarii comunali concediu de recreație. Dacă notarii vor fi substituiți pe durata concediului numai de alți notari, nici-când nu-le va veni tuturora timpul la concediu; — lucru experimentat în criza actuală de subnotari — și astfel dispozițiunile statutului vor rămânea pentru notari și pe viitor litere moarte

Ce vor face 2 funcționari — unul cu altul, fără pregătire școlară — în comunele, unde până în prezent erau 4—5 puteri de muncă și ce vor lucra notarii din comunele mai mici, în cari nici în trecut nu erau posturi sistemizate de scriitori. mai ales dacă vor primi și secretari?

Puterile de muncă ar trebui distribuite după mărimea notariatelor, iar pentru a se putea asigura și notarilor concediul de vară, iar administrației conducători destoinici, e nevoie de purgatoriul notarial, care nu pregetăm a crede, că se va intercala la locul său în proiectul de reformă administrativă.

Ioachim Sas
not. cerc.

Despre legea recrutării.

Dispozițiunile legii de recrutare relativ la dispense lasă de dorit întru-cât privește cazurile urgente, binemotivate, căci chiar dacă se reclamă dispensă peste an, se îndrumă solicitătorul a'și prezenta cererea la comisia de recrutare a anului viitor, când apoi fără multă răs-

gândire se dispensează dela armată tânărul reclamat.

Sunt tineri, cărora în al doilea an de serviciu le moare tatăl sau socrul, iar văduva, dovedindu-și situația mizeră, e îndrumată a se prezenta la proxima recrutare cu cererea, care

se ține după ce fiul sau ginerele a fost lăsat la vatră.

Familia care se poate susține timp de un an, se poate susține (cu puține excepții) și în al doilea an, deci dispensarea (chiar dacă se face) e mai mult ne-dreaptă decât dreaptă.

Sunt cazuri, că chiar după ședința consiliului de revizie se reclamă dispensă motivată, însă cererea se remite pentru a se reprezenta la proxima recrutare, fără a se ținea cont de faptul, că familia respectivă chiar în timpul lucrului stă cu mâinile legate și mai are în față mizeria unei ierni întregi.

Pentru ce n'ar putea acorda în atari cazuri cererile de recrutare dispense s-au în cazul cel mai rău Ministerul de Războiu, omițându-se ceia-ce se practizează astăzi, adică dispensarea după un an de stagiu ?

Un al doilea rău e aceea, că tinerii dispensați nu fac nici un serviciu militar, deși poate la trecerea lor în complectare nu mai sustă motivul pentru care au fost dispensați (fie-că fratele următor a ajuns etatea de 18 ani, sau sora s'a măritat, fie că părintele neajutorat a murit), ei nu mai sunt chemați la concentrări (și chiar dacă sunt chemați nu fac instrucția individuală) și astfel rămân buni de incorporat la un eventual caz de mobilizare fără a avea habar de militărie.

Rând pe rând vor ajunge mai mulți a cunoaște, că o modificare a legii și o simplificare a unor dispozițiuni ale ei se incumbă, în interesul statului și al cetățenilor.

Ioachim Sas
notar cercual.

ORDONANȚE.

Operațiunile Consiliilor de Recrutare ale clasei 1926.

Dispozițiunile noului regulament.

Operațiunile consiliului de recrutare ale tinerilor născuți în anul 1904 și cari formează clasa anului 1926 vor începe la 1 Martie 1925 și vor dura maximum 50 zile, în care intră și cele 10 zile fixate mai jos și acordate ca termen pentru complectarea actelor.

Consiliile de recrutare.

În conformitate cu art. 142 din R. L. R., recrutarea se va face:

În vechiul regat, pe districte administrative și orașul București: prin urmare, va funcționa câte un consiliu de recrutare pentru fiecare județ și unul pentru orașul București.

În Basarabia, Bucovina, Ardeal și Banat. recrutarea se va face pe cercuri de recrutare, orașul Chișinău și orașul Cernăuți, prin urmare vor funcționa câte un consiliu de recrutare pentru fiecare cerc de recrutare și câte unul pentru orașele Chișinău și Cernăuți.

La cercul de recrutare Arad, din cauza teritoriului prea mare afectat acestui cerc, vor funcționa două consilii de recrutare.

În acest scop, comandamentul 7 teritorial va destina, pentru fiecare din aceste două consilii, câte o porțiune din teritoriul acestui cerc.

În județele din vechiul regat, cari copriind porțiuni din diferite cercuri de recrutare, vor funcționa ca președinți comandanții cercurilor dela reședințele județelor, iar ca membri militari, șefii birourilor de recrutare tot dela reședința județelor, împreună cu medicii numiți de minister.

Operațiunile recrutării vor începe în ziua de 1 Martie 1925 iar convocarea membrilor și a tinerilor se va face de comandanții cercurilor de recrutare.

Medicii recrutori se vor numi de minister.

Stabilirea itinerariilor.

Din totalul maximum 50 zile destinat pentru operațiunile recrutării, s'au hotărât 10 zile la sfârșitul operațiunilor, pentru prezentarea tinerilor cărora consiliul le acordă termen, ca unii ce n'au avut actele complete, pentru a beneficia de: amânare ca având frate sub drapel recrutare în condițiunile art 52 și 53 din legea recrutării, precum și pentru cei cu actele relative de dispensă și starea civilă necompletă; toate aceste cazuri urmând a fi hotărâte de consiliul de recrutare, în aceste 10 zile.

La întocmirea itinerariului se va avea în vedere

că în zilele 9 Aprilie—13 Aprilie inclusiv, nu vor avea loc operațiuni de recrutare, fiind zile de sărbători bisericesti catolice. Idem 16—2 Aprilie inclusiv pentru Sf. Paști ortodox

În aceste zile se poate însă face transportul comisiunii de recrutare la reședința Plășei la reședința Cercului.

Obligațiunile președinților consiliilor de recrutare.

De oarece s'a observat că majoritatea consiliilor de recrutare nu se conformă perscripțiunilor prevăzute la art. 151—157 din R. L. R. înlesnind astfel posibilitatea substituirilor de persoane și dând ocaziune tinerilor să reclame că nu au fost întrebați, sau nu li s'a arătat cari sunt drepturile față de situația lor familiară și materială, se dă ca normă pentru președinții consiliilor, următoarele instrucțiuni cari vor trebui executate întocmai.

1. Revederea, cetirea și verificarea tabelelor de recensământ ale recrutărei, spre a se vedea dacă înscrierile sunt bine făcute, controlând, totdeauna, aceste tabele cu cele din anii trecuți, în scopul de a se vedea dacă sunt înscriși toți amânații (art. 62 L. R., care au împlinit un an de amânare).

Se va controla și tabelele de amânații dela corpuri și școlile pregătitoare de ofițeri de rezervă, precum și tabelele de amânații dela cercurile de recrutare, care au fost examinați de comisiunea prevăzută la art. 213 R.L.R.

Se va ceti în cazul tuturor tabelelor de recensământ respective asupra cărora tinerii, părinții sau alți împuterniciți, vor face întâmpinările lor. Această cetire se face afară, în auzul tuturor, de câte ori se începe recrutarea.

După ce consiliul va asculta pe interesați, pe primari și jandarmi, va hotărî asupra întâmpinărilor lor, complectând rubricile respective din tabelele de recensământ.

Dacă autoritățile în drept, n'au înscris pe tabelele de recensământ datele necesare, ca: naționalitatea, vârsta, religia, profesia, starea civilă, știința de carte, semnalmente, averea, etc. Acestea toate se vor înscrie de către consiliu, pe baza interogatoriului ce se va face în ședință. (Se atrage în special atențiunea a se trece precis naționalitatea fiecărui tânăr).

Din cauză că cea mai mare parte din președinții consiliilor anterioare n'au verificat starea civilă și familiară a tinerilor s'au strecurat chiar substituirii de persoane și unii tineri n'au știut că au drepturi de amânare, dispensă, sau reducere de termen, reclamând, ulterior, aceste drepturi ministerului au fost aglomerate cu lucrări, cari ar fi putut fi rezolvate direct de către consiliu.

2. Inscrierea pe tabele a tinerilor cari prin fraudă sau viclenie au căutat a se scuti, dispensa (art. 62 L. R.)

Acestor tineri li se vor aplica dispozițiunile art. 112 din legea recrutărei; adică trimiterea în judecata tribunalului ordinar pentru cei bănuți frauduloși și încorporarea pe 4 ani pentru cei condamnați ca frauduloși.

3. Inscrierea pe tabela, după cerere, sau informațiuni, a tinerilor cari nu sunt înscriși (ultim. alin. art. 151 R. L. R.).

Nu se va admite înscrierea după cerere, decât pentru tinerii cari dovedesc, cu acte legale, că domiciliază pe raza cercului de cel puțin 6 luni și cari prezintă extract după actul de naștere, dovedind etatea. Sub nici un motiv nu se vor înscrie tinerii cari nu prezintă actul de naștere, căci s'a dovedit că asemenea tineri sunt nesupuși și dezertori dela alte cercuri, sau corpuri de trupă, sau absolvenți la alte consilii și clase anterioare, în orice caz, omiși ai claselor anterioare. (Unii chiar au recrutat în același an la alt consiliu, dar neconvenindu-le clasarea sau arma unde au fost repartizați, s'au prezentat din nou cu speranța de a fi amânați medical sau scutiți.)

Asupra înscrierii tinerilor, se va mai avea în vedere și art. 26 L. R., precum și faptul că decizia „omis“ se dă la fiecare tânăr, care are etatea mai mare de 21 ani, iar „omis cu fraudă“ nu se poate da decât după obținerea sentinței judecătorești pentru fraudă comisă.

Se mai înscriu pe tabele tinerii cari au obținut naționalitatea română pe baza tratatelor de pace și aflați neînscriși la cercul de recrutare unde sunt născuți, sau unde sunt domiciliați.

Tineri cari intră în prevederile ord. circ. 40,922 și 64,923, cari au rămas neînscriși în urma aplicării deciziei ministeriate 421,920, vor putea fi înscriși chiar în ședință urmând ca pentru cei cari sunt născuți până la anul 1898, să li se aplice ordinele circulare de mai sus, adică să fie trecuți în elementul corespunzător etății, indiferent în armata de origină.

Pentru dovedirea etății nu se vor admite decât acte originale sau extracte după actele stărei civile, iar în lipsă sentințe date de tribunale conform art. 33 codul civil. Nu vor fi valabile acte eliberate de rabini sau probe cu martori.

Se atrage atențiunea tuturor că aceasta este ultima ocaziune, când acești tineri pot fi înscriși pe tabele.

Cei ce vor rămâne neînscriși nu vor mai putea beneficia de aplicațiunea ordinelor circulare No. 40/922 și No. 64/923, urmând ca să facă serviciul militar, atunci când vor fi prinși; afară de cei cari vor dovedi cu actele legale că au etatea de 46 ani împliniți.

Pentru dovedirea etății nu se admite în lipsa actului de naștere, de cât sentința judecătorească dată conform art. 33 cod. civil.

În toate cazurile, vizita medicală trebuie să precede discuțiunea cazurilor de amânare ca având frate sub drapel sau dispensă, trebuind ca asupra tinerilor să se pronunțe mai întâi medicul.

6. Cercetarea actelor prezentate de tineri, părinți, tutori, rude sau împuterniciții lor (art. 62 lit. d. L. R.).

Președintele va mai întreba pe fiecare tânăr ce școală are și ce diplomă prezintă. Tinerii cari fiind înscriși la facultate nu pot prezenta și diploma liceului,

fiind reținută la arhiva facultății respective, vor putea prezenta certificate liberate și semnate de decanul acelei facultăți și contra semnată de secretar, arătând că înscrierea s'a făcut pe baza diplomei Nr... din... a liceului.

Certificatele de dispensă, se vor semna de toți membrii și păstra la cerc, până ce vor fi prezentate consiliului de revizie, care va da hotărârea definitivă. Tinerilor li se va da provizoriu o adeverință cu decizia consiliului de recrutare; iar certificatele de dispensă li se vor înainta prin șefii de garnizoană, sau circumscripțiile de poliție, după ce vor fi verificate de consiliul de revizie.

Pentru tinerii aflați sub arme se va comunica decizia, de îndată, de către cercul de recrutare, regimentului respectiv, pentru a fi lăsați imediat, la vatră, chiar din momentul când s'a porunțat consiliul de recrutare, urmând ca în cazul când consiliul de revizie anulează decizia, tinerii să fie rechemăți în serviciu, neconsiderându-li-se ca timp servit timpul cât au stat la vatră.

Nu se permite plecarea vreunui tânăr dela consiliile de recrutare, fără un certificat sau adeverință.

Se reamânește textul art. 162 R. L. R. pentru întocmai executare, de oarece s'a constatat că în anii precedenți unele consilii de recrutare nu au ținut seamă de acest articol, pentru tinerii cari au întârziat dela ora sau ziua recrutării comunei lor, din cauze independente de voința lor.

Unele consilii n'au voit, sub nici un cuvânt, să cerceteze cauza întârzierii sau a lipsei și apoi să revină asupra deciziei.

Interesul armatei este ca să recruteze pe toți tinerii în prezență iar nu să le aplice sancțiuni dela primul contact ce-l iau cu armata, mai ales tinerilor cari vin de bună voie la recrutare.

În acest scop, absenții vor putea fi revăzuți, pe tot timpul cât recrutează plasa lor și chiar în timpul celor 10 zile rezervate pentru termene.

Cu această ocaziune tinerii vor fi obligați să aducă actele legale pentru stabilirea identității, cu semnalmente, sau fotografii, pentru a se înlătura substituiri de persoane.

Pentru acei care au fost în comună și nu s'au prezentat, li se va aplica art. 112 din legea recrutării, încheindu-se acte oficiale de refuz de prezentare la recrutare sesizându-se, imediat, tribunalul respectiv, pentru darea lor în judecată și a complicilor dacă la acest fapt au fost îndemnați de alții (art. 297 cap. 1 și 306 al. 3. R. L. R.)

Se mai atrage atențiunea președinților consiliilor, a indica, tuturor tinerilor cari n'au actele complete, pentru sprijinirea cazurilor de dispensă, amânare, având frate sub drapel, isau reducere de termen, ce anume acte urmează să întocmească și li se va fixa termenul pentru prezentarea actelor, în tot timpul, cât recrutează plasa respectivă și în cele 10 zile dela sfârșitul operațiunilor recrutării.

Le va mai atrage atențiunea primarilor și notariilor, că, conform art. 60 R. L. R., au obligațiunea să prezinte actele complete pentru tinerii cari au dreptul la dispensă de serviciul militar.

Deasemenea se va mai pune în vedere tinerilor, care doresc însumarea conform art. 52 și 53 L. R. ca până la 25 Septembrie 1925 să trimită cererile lor cercurilor de recrutare respective, dându-li-se pentru aceasta, notă de actele ce trebuie să prezinte (art. 127 al. 2 R. L. R.)

Reclamațiuni relative la starea civilă.

Vor mai fi considerați ca omi și tinerii care, au avut etatea pentru clasele anterioare și nu s'au prezentat pentru satisfacerea obligațiunilor legii de recrutare și cărora li se vor aplica dispozițiunile art. 31 din R. L. R.

Nu vor fi considerați omiși ai clasei, după vârstă, străinii cari au devenit cetățeni români după recrutarea acelei clase. Acești tineri nu au obligațiunea de a se prezenta, de cât la prima clasă care se recrutează după obținerea cetățeniei.

Pe tabelele de recensământ în teritoriile alipite, trebuie să figureze toți tinerii de orice naționalitate ar fi ei, întru cât prin alipirea teritoriilor, toți aceștia au devenit cetățeni români.

În teritoriile alipite, omișii nu pot fi decât cei cari după etate fac parte din contig. 1921, 1922, 1923 și 1924 (aplicarea ordinului circular Nr. 33046 din 1 Octombrie 1921, ord. circ. Nr. 64 din 20 Nov. 1923).

Tinerii născuți în țară, din părinți supuși străini, sunt obligați a se prezenta la consiliul de recrutare al județului în care sunt născuți, îndată ce vor face dovada supușeniei străine, după care li se va întocmi formalitățile pentru excludere, conform art. 2 L. R și art. 2 și 4 R. L. R. În ceea ce privește stabilirea vârstei, nu sunt valabile decât actele eliberate de ofițerii stărei civile.

Nu vor fi valabile actele eliberate de rabini sau proba cu martori.

În lipsa actelor de stare civilă se vor putea prezenta sentințe date de tribunale, conform art. 33 cod. civil, în contradictoriu cu comandantul cerc. de recrutare.

NORME

pentru încasarea contribuțiilor directe pe anul 1925.

Incasările datorate pe anul 1923, 1924 și 1925.

Direcțiunea contribuțiilor din ministerul de finanțe a trimis administrațiilor financiare din țară noi instrucțiuni în privința încasărilor de contribuțiuni direcție în cursul anului 1925, din care extragem pasagiile esențiale

Contribuțiile Directe din 1924 și 1923

Contribuțiile directe datorite pe anul 1924 în cari intră și rămășițele anului 1923 și din vechile impozite se vor încasa tot pe baza rolului întocmit pe acel an până la 30 Iunie 1925, împlinirile operându-se în coloanele respective din acele roluri.

Încasarea se face cu dobânda de 9 la sută care curge cu începere dela 1 Octombrie 1924 pentru contribuțiile directe exigibile până la 1 Octombrie 1924, adică este datorită pe trim. Ianuarie, Aprilie și Iulie 1924, precum și pentru rămășițele din contribuțiuni directe ale anului 1923 și din vechile impozite; și cu începere dela 1 Ianuarie 1925 pentru contribuțiile datorite pe trim. Octombrie 1924.

În cazul însă excepțional când impunerea n'a fost stabilită, sau nu s'a comunicat până la 30 Septembrie 1924, dobânda nu se va percepe de cât dela prima zi a trimestrului ce urmează stabilirii impunerii ori comunicării.

Debitul anului 1925

În cazul când la 30 Iunie 1925 va mai rămâne vre-o sumă neîncasată atât din rămășițele trecute ca atare în rolul anului 1924 cât și din contribuțiile stabilite pe anul 1924, rolurile anului 1924 închizându-se pe acea zi, se vor extrage liste de rămășițe individuale duble și anume: a) lista pentru rămășițele bune de încasat, care împreună cu sumele ce se vor stabili de comisiunile de impuneri, vor constitui debitul anului 1925. Prin aceasta se anulează toate debitele anilor anteriori din rămășițe, iar debitul astfel stabilit se va încasa fără dobândă. Dobânda va curge dela data ce se va hotărî în încunoștiințarea ce se va da pentru anul 1925.

b) Rămășițele cari nu mai sunt bune de încasat și care se aleg pe liste separate. Aceste liste se vor verifica de controlori cari vor constata pentru fiecare sumă în parte motivele pentru care nu mai poate fi încasată, și în urmă, cu aprobarea inspectorului financiar respectiv, se vor trece în state de scădere tot ce se va găsi că nu se mai poate încasa. Aceste state împreună cu constatările controlorilor vor fi supuse comisiunilor, conform art. 35 din legea de urmărire, spre a se dispune asupra scăderilor, urmând a se descărca cele admise, iar restul a se trece în noul rol la rămășițele conform prevederilor de mai sus.

Încasarea contribuțiilor Directe pe 1925

Contribuțiile directe pe anul 1925, se vor încasa chiar de acum trimestrial, pe baza rolurilor anului 1924, atât cât ele n'au suferit modificări radicale.

Numai în cazul când, după declarațiunea de impunere a contribuabilului, dată pe anul 1925, ar rezulta vre-o scădere mai mare decât trei pătrimi din impozitul respectiv al anului 1924, încasarea va fi suspendată până la stabilirea ei. Pentru alegerea acestor cazuri rămâne ca perceptorul, la obiecțiunea contribuabilului, să verifice declarațiunea.

În genere la impozitul agricol și pe clădiri, asemenea cazuri nu se pot întâmpla, scăderile anuale neputând fi mai mari de trei pătrimi din impozit pentru impozitul comercial, profesional și global, însă, s'ar putea ivi, și deci asupra acestor trei impozite rămâne să se țină seama de obiecțiunile contribuabililor.

Dacă până la finele lunii Ianuarie contribuabilul nu dă declarație se va putea procedea la încasare trimestrial după impozitul anului precedent. În tot cazul, impozitul societăților pe acțiuni pe 1925, care nu va putea fi stabilit în primul trimestru, nu va fi împlinit decât după 1 Aprilie.

În nici un caz nu se pot împlini contribuțiuni directe pe anul 1925 până nu se achită rămășițele din anii anteriori și cele din 1924, prin urmare orice încasare va fi contată la impozitele datorite în ordinea vechimei lor.

Cum sunt contate sumele încasate în plus

Sumele încasate în plus în contul contribuțiilor directe în cursul unui an se vor alege în liste aparte pe fonduri la finele anului, adică pentru anul 1924 se aleg pe ziua de 31 Decembrie 1924; aceste liste se vor verifica de controlori cu rolurile și cu debitul general. Ele vor fi adăugate de ordine ca plus, la debitul anului 1924, dacă nu sunt cuprinse în debit. Pe anul 1925 se vor opera în roluri la partida fiecărui contribuabil în contul impozitului ca și sumele încasate în cursul anului și se vor scădea din debitul general.

Scăderile se vor aproba de administrația financiară în baza verificărilor și a cercetărilor controlorilor.

Plusurile încasate vor servi la acoperirea prin compensație a altor impozite și în acest caz urmărirea contribuabilului va fi suspendată la alt impozit până la concurența sumei plătită în plus, iar la alegerea rămășiței nu se va calcula dobânda cuvenită la acel plus decât până în data împlinirii lui.

Soluțiuni și interpretări administrative.

Intrebare: Să binevoiți a-mi comunica dacă „un absolvent a patru clase secundare având praxă notarială de 3 ani poate sau nu a intra în școala de notari din Lugoj, sau câte clase și câți ani de practică îi sunt necesari. Aceasta o cer neștiind condițiunile în cari se primesc trinerii în aceea școală.

Răspus: La școala de notari din Lugoj puteți fi primit la 1 Septembrie 1925 întru cât aveți 8 clase secundare, altfel nu.

Intrebare: Cu onoare Vă rog să binevoiți a mi comunica, dacă pot fi primit la școală de notari în Lugoj cu 5 clase liceale și 2 ani praxă dacă nu cu ce condițiuni și când. Totodată Vă rog a mă încunoștiința dacă pot obține ca funcționar administrativ reducere pe cale ferată 50% și dacă nu în ce caz și când.

Răspus: La școala de notari din Lugoj și Fagăraș nu mai puteți fi primit până la 1 Septembrie 1925 și atunci să aveți cel puțin 8 clase. Nici carnet nu puteți cere.

Intrebare: Legea din 1894 § 24 zice, că este interzis a încheia căsătorie unei femei divorțate sau a căruia barbat a murit și încă nu a trecut 10 luni, acum este întrebarea de un bărbat care a dispărut în războiul mondial, văduva aceia după instrucțiune (Házasági utasítás) § 16 nu trebuie să aștepte 10 luni. (Holtá nyilváníttás esetében a várakozási idő akadályos nem áll fenn). În foaia noastră Administrația Română No. 14 din 15 Iulie 1924 pag. 16, 17 întrebări și răspunsuri cetesc cumcă și femeia aceia trebuie să respecte, respective trebuie să aștepte 10 luni dela declărarea judecătorei. Acum stau pe cugete că ce este de făcut? Răspunsul dat în foie contra zice dispozițiunilor legii. Sau poate că s'a anulat acest § al' instrucțiunei. Ce este de făcut?

Răspus: În revista noastră este greșit dat răspunsul acela. Conform art. 8 a legii privitoare la constatarea morți prezumate, după ce a rămas hotărîrea definitivă, se poate imediat încheia căsătoria, nu trebuie așteptat 10 luni.

Intrebare: Am onoare a Vă ruga să binevoiți a-mi comunica dacă văduvile de război adevărate a celor declarați de morți prezumați ca în prevederile Legei XXXI art. 24 din anul 1894, ori pot lega căsătorie imediat după împlinirea formelor legale fără așteptarea timpului prevăzut în art sus citat.

Răspus: Căsătoria se poate încheia imediat conform art. 8. a legii privitoare la constatarea morții gre-

zumate după ce hotărîrea a rămas definitivă (vezi Adm. Rom. No. 12 - 1923.

Intrebare: 1. Numele de familie până acum scris la fine cu „i“ se poate scrie cu „y“ și este referitor la aceasta ordonanță ministerială?

2. Angajați la un notariat cercual (sub notar scriitor etc.) pot fi obligați a se deplasa în comunele aparținătoare notariatului fără diurnă, să încasseze dare, execuție, și în alte afaceri comunale, observând că pentru notar este prevăzut în buget pausal de călătorie în cerc

Răspus: Ad 1. Numele de familie trebuie scris așa cum este indus în registrul născuților adevărat în estrasul de naștere. Acela nu se poate scrie nici de cât altfel (vezi Colecțiunea lui Dr. Kampis, pagina 53 p. 5)

Ad 2. Notarul este obligat a cerceta comunele lui conform statutului comunal pe lângă diurnele și spesele de călătorie pașalizate; iar subnotarul întrucât nu are pausal de călătorie, va primi dela notarul său trăsura în natură, dacă se concrede de notar cu aceasta afacere.

Intrebare: Cu onoare rog s'a binevoiți a-mi comunica, că după dispozițiunile noui ref. la școala de drept de control are notarul la școală. Și dacă are, care e legea ref. la aceasta?

Răspus: Atribuțiunile comunei în ce privește școala sunt fixate în „Regulamentul pentru aplicarea decretului Lege privitor la organizarea Comitetelor școlare pe lângă școlile primare și normale“. Edițiunea Ministerului Instrucțiunii Casa școlarelor și a Culturii Poporului.

Intrebare: Ne rugăm a ne comunica părerea d-voastră la următoarele întrebări:

1. Notarul ca ofițer al stărei civile în caz ca redactează cereri pentru eliberarea dispenzei de publicațiunea căsătoriei la subprefectură are drept a încasa taxele prescrise în regulamentul lucrărilor particulare. După părerea mea da pentru ca legara spune ca încheerile casatoriilor sunt scutite de taxe, însă nu și celalalte lucrări

2. Art. 57 din Reg. privitor la constatarea naționalității spune că va elibera certificate de naționalitate interesaților în baza Ord. Min. Int. Direcțiunea Adm. Generală Contenciosului și Statisticii Nr. 74413—1924 gratis fără taxă. Locuitorii au nevoie de certificate la contractele de vânzare și cumpărare, cauze succesorale și alte cauze private. Vă rugăm a ne comunica dacă aceste certificate se vor elibera tot gratis fără taxă de către notari de oare-ce acestea se calculează ca certificate comunale în interes particular.

Răspuns: Ad 1. Se pot încasa taxe.

Ad 2. Nu se poate, sunt scutite de orice taxe.

Intrebare: S'a constatat că ofițerul stării civile a eliberat un certificat prin care a dovedit că căsătoria X I. și N. N. a fost încheiată în mod legal. Pe baza certificatului acesta preotul i-a și cununat. Ofițerul stării civile la doi ani după aceasta a întocmit actele de căsătorie în regulă și a făcut vestirea cuvenită. Căsătoria nu este înregistrată. Este căsătoria aceasta valabilă? Ce afacerea are ofițerul stării civile? Ce afacere are pretura ca for superior căruia s'a raportat chestia? Ce afacere au părțile?

Răspuns: Părțile de și sunt cununați bisericește în baza unui certificat a ofițerului stării civile, nefiind înregistrată căsătoria lor, — nu sunt căsătoriți; adevărat nu se pot considera de căsătoriți. Dacă se constată însă, că căsătoria lor a fost publicată, că au fost înaintea ofițerului stării civile și că ofițerul li au declarat de căsătoriți, dar din neglijența lui nu s'a înregistrat căsătoria, atunci se poate ordona înregistrarea ulterioară cu hotărârea Ministerului de Interne (vezi Colecțiunea lui Dr. Kampis, pagina 65 p. 2). Ofițerul stării civile vine tras

și pus în cercetarea disciplinară pentru aceasta neglijența gravă. Iar dacă se constată, ca s'a eliberat certificat de căsătorie fals, — ofițerul trebuie denunțat Parchetului.

Intrebare: În notariatul meu cercual, postul de subnotar — sistemizat — în prezent este vacant și nici după mai multe publicații nu s'a prezentat notar diplomat pentru acest post, deci am angajat un tânăr absolvent de 7 clase liceale; întreb dacă s-ar putea lichida leafa lui în sarcina postului de subnotar sistemizat. Am auzit că este un ordin Ministerial care permite aplicarea acestor tineri în lipsă de subnotari diplomați. Vă rog a-mi da răspuns în privința aceasta, Vă rog a-mi comunica și Nrul ordinului Minist. amintit, dacă este.

Răspuns: Directoratul General Cluj, prin ordinul Nr. 26549—1021 decide. În posturi sistemizate de vice-notar dacă concursul repetit de 2 ori a rămas fără rezultat notarul poate angaja practicant notarial în sarcina salariului de viconotar. Practicantul în aceasta calitate nu poate sta mai mult de 3 ani. Salarul de baza este 350 Lei și 500 indemnizații de scumpete. Dispozițiile acestea se găsesc în Rev. Activă No. 4—1922.

PUBLICAȚIUNE.

„Cancelist începător (cu puțină praxă) necăsătorit, doresc a ocupa un asemenea post la un notariat, unde existența mi-ar fi asigurată. Garantez o putere de muncă sigură și neobositoare. Postul pot să-l ocupă imediat. Rog trimiterea ofertei pe adresa: Cleer Francisc, Monoș-Petreu, jud. Bihor.“

Secretariatul cercual Tășad.

La notariatul Tășad, jud. Bihor se caută un tânăr cu praxă în agendele notariate, scrisoare bună. — Salar lunar 1000 Lei, vipt și locuința.

Cei cu diplomă sau 8 cl. și corespunzător în scurt timp vor putea fi denumiți de subnotar resp. substituit

CONCURS.

Un practicant de notar, cu 8 cl. liceale și maturitate, care nu posedă limba română perfect, caută un post într'un notariat din regiunea limbei română la perfecție. Postul pot să-l ocupă imediat. Rog trimiterea ofertei pe adresa de mai jos:

Kelemen Ladislau
comuna: Beșeneu
jud: Treiscaune.

No. 42—1925.

CONCURS.

La notariatul Seceani plasa Vinga, județul Timiș-Torontal află post de scriitor individ vărsat în afacerile cadastrale și lucrările de dare să calculează bine.

Salar lunar Lei: 1500, — dejun, locuința, lemne de încălzit și luminăție:

Postul să poate ocupa imediat.

Suciu
notar.

Nr. 88/925.

Concurs.

Pentru complectarea postului de scriitor la notariatul cercual Cefa (plasa Salonta-Mare) se caută un tânăr, sau om în etate medie necăsătorit, cu cunoașterea perfectă a agendelor notariale. Salar 1500 Lei lunar, locuința, vipt, luminat încălzit gratuit. În caz dacă se dovedește că este om demn de a îndeplini agendele notariale cu care va fi însărcinat, se va majora salarul până la 2000 Lei lunar.

Notar cercual.

CONCURS.

La notariatul Zerindulmare jud. Arad. a devenit postul de subnotar vacant.

Tot la acest notariat se caută și doi scriitori, dintre care unul trebuie să aibă cel puțin un an de praxă.

Retribuțiunile în aceste posturi sunt:

1.) Pentru subnotar, cele stabilite în normele de salarizare.

2.) Pentru scriitorul prim 1800 lei lunar.

3.) „ „ al doilea 1400 „ „

În afară de acest salariu fie care va primi după merit lunar încă o rebonificare de 3—700 Lei.

Posturile se pot ocupa imediat.

Ofertele să-mi se trimită cu documente.

Zerindulmare 1925 Ian. 14.

Alexandru Drimba

notar comunal

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștința Generală că în ziua de 13 Aprilie 1925 oara 9 a. m. în baza hotărârii repr. com. Nr. 116—1924 se va ține în localul primăriei licitațiunea publică orală pentru arendarea dreptului de vânatoare depe terenurile din raionul comunei Teremia-mare cu suprafața de 4500 jug. cad. pe timp de 6 ani, adică dela 1 Februarie 1925 până la 31 Ianuarie 1931. Prețul de strigare este 6000 Lei anual suma dela care se începe concurența. Doritorii se vor prezenta personal la primărie însoțiți de o garanție de 10% condițiunile de arendare și licitare se pot vedea zilnic în biroul notarului între oarele oficioase

Teremia-mare, la 3 Ianuarie 1925.

Crăciun

notar.

Nr. 2786 1924.

Comuna : Sănpetru-german.

PUBLICAȚIUNE.

În baza hotărârii No. 46—1924 a reprezentanței Comonale Sănpetru-german, se publică arândarea dreptului de vânatoare, pe terenurile din raionul Comunei Sănpetru-german cu o suprafață de 4964. jughere cadastrale, care va avea loc la 25. Ianuarie 1925 oarele 1/2 12 a. m. în biroul primăriei comunale, pe timp de 6 ani, adică dela 1 Februarie 1925, până la 31. Ianuarie 1930 pe lângă licitațiune publică orală

Prețul de arândare este de Lei 1000 anual. Sumă, dela care începe concurența.

Doritorii se vor prezenta în suszisa zi în oficiul Primăriei, însoțiți de o garanție de 10%, și de autorizația ministerului, respectiv conform art. 13 din Legea pentru P. V.

Sănpetru-german, la 29. Noemvrie 1924.

Scheffer Stefan

notar.

Peter Berony

II. primar.

Notar pus în disponibilitate, care a funcționat ca notar cercual 12 ani de zile, până la 1 Dec. 1924 care nu posedă limba română perfect, caută un post într'un notariat din regiunea românească — încât e posibil în jud. Bihor, Sălaj sau Solnoc-Doboca — unde e posibilă însușirea limbei române la perfecție. Postul pot să-l ocup imediat. Adresă: **Halász József** notar, comuna: Lazuri, jud. Sătmár, p u. Satu-Mare.

Primăria Comunală Buziaș.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de scriitor comunal din comuna Buziaș, județul Timiș-Torontal deschidem concurs.

Retribuțiunile sunt: Lei 1.500 lunar, indemnizație de chirie Lei 150 lunar și 5 steri lemne de foc anual.

Cererile se vor înainta Primăriei comunale Buziaș până la data de 31 Decemvrie 1924.

Buziaș, la 12 Decemvrie 1924.

A. Mureșianu

primnotar.

Concurs.

Un practicant de notar cu un an praxă, cu 8 cl. liceale și maturitate, care nu posedă limba română perfect, caută un post într'un notariat din regiunea românească, unde e posibilă însușirea limbei române la perfecție. Postul pot să-l ocup imediat. Rog trimiterea ofertei pe adresa de mai jos: **Bardóczy Sándor**, comuna Crișeni jud. Odorheiu.

Concurs.

La notariatul Moisei județul Maramureș află post un tânăr creștin care are scrisoare bună și rapidă și calculează bine având praxă în lucrările de dare. Salar lunar 1500 lei.

Tânăr cu diplomă va putea fi denumit în postul vacant de subnotar.

Notar.

Fogarassy Stefan de 23 ani dorește a fi primit de practicant la notariat în comună română, are 7 ani praxă. Leafa: toată întreținerea și 800—1000 lei lunar